

שאלות ומשימות

1 כתוב במחברתך את הפירוש של המילים הבאות:

מְשׁוֹר	אַנְקוֹת
מְנַעַר	צְרִיחוֹת
מְתִינֵחַ	מּוֹרֵט
קֶשֶׁר	טַחְנָה
נְטִישָׁה	דְּאָגָה

2 הוסף שם תואר מתאים למילים הבאות והפוך לרבים לפי הדוגמה:

גינות נאות	גינה נאה	גינה
		טחנה
		אב
		סערה
		רעידה
		דאגה
		רוח
		כאב
		קָשֶׁר

הַאֲנִשָּׁה (تشخيص)

היא ציור לשוני, המציג דומם, צומח או בעל חיים, כאילו הם אנושיים (בני אדם).

משפטי תנאי

בעברית המודרנית יש שני סוגים של משפטי תנאי:
תנאי "קיים" (תנאי פשוט), ותנאי "בטל" (שאינו מתקיים).

1. **תנאי קיים**: תנאי שאפשר שיתקיים בעתיד או שכבר התקיים בעבר.

פסוקיות תנאי קיים פותחות לרוב במילית **אם**:

• אם הגשם ייפסק, נצא לטיול.

• אם יכולת לבוא למסיבה, מדוע לא באת?

(ההנחה: יכולת לבוא) **לעברית**

2. **תנאי בטל**: תנאי שאין סיכוי לקיומו.

פסוקיות תנאי מסוג זה תפתחנה באחת ממילות השעבוד הבאות:

■ **לצורת החיוב: לו..., אילו...** ואחריה לרוב פועל בעבר:

לו הגעת בזמן לפגישה, היינו מספיקים לשוחח באריכות.
(לא הגעת בזמן)

■ **לצורת השלילה: לולי, לולא, אלמלא, אילולא** ואחריהן פועל בעבר:

אלמלא ירד גשם היינו יוצאים לטיול. (הגשם ירד)

לחיוב ולשלילה: אם ואחריה צורה מוטה של:

היה+ <בינוני פועל>:

• **אם הייתי יודע, לא הייתי ממהר.**

3 האם משפטי התנאי שבשיר הם תנאי קיים או תנאי בטל?

4 בחר שני משפטי תנאי והסבר אותם.

5 העתק אל מחברתך את המשפט העצמאי שאליו משועבדת פסוקית התנאי:

א. - "לו תשמע הטחנה את אנקות הדגנים".

ב. - "לו תבין הרעידה כמה אסונות גרמה"

ג. - "לו תטעם הנטישה את טעם הרחוק"

6 הוצא מתוך השיר שני ביטויים, שיש בהם האנשה והסבר אותם.

7 לפניך ביטויים עם המילה "קָשָׁר". הסבר אותם.

קָשָׁר אמיץ

- קָשָׁר דם

- קָשָׁר עין

- קָשָׁר שתיקה

- בעל קשרים טובים

- בְּקָשָׁר ל-

8 המבנה של השיר מבוסס על משפטי תנאי בטל:

א. מדוע, לדעתך, בחר המשורר במבנה זה?

ב. מה משתמע מהמבנה על הסדר החברתי? הסבר.

9 כיצד מצטיירת בעיניך דמותו של הדובר השר?